

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Religiosorum encomia, laudes, honor.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Jerunt ligna. Judic. 9. 8. id est Clerici seculares, vadunt, ut faciant regem super se; id est, eligant Prælatum. Per olivam, ficum, & vitem; qui eliguntur, & non recipiunt; significantur contemplativi, sive Religiosi esse oliva per suavitatem conscientia; ficus per dulcedinem, quam sentiunt in devotione mentis; vitis per hilaritatem spiritualis lætitiæ; Cùm ergo contemplativus non vult dimittere, pinguedinem charitatis, quam habet in contemplatione; neque dulcedinem, quam habet in devotione; neque hilaritatem conscientia: tunc ligna sylvarum, id est, mali, & infructuosi, præficiunt sibi rhamnium, id est, Prælatum; qui in principio mollis est, & postea indurescit, & aculeatus, & spinosus, efficitur: & tamen de se emittet ignem perverſæ conversationis; & se, & subditos, comburit incendio infernali. Hugo Card. hic.

Omnia ossa mea dicent &c. Pl. 34. 10. Ossa non possunt fleſti; nec Religiosi à regula sua. Hugo Card. hic.

Quam dilecta tabernacula Pl. 83. 1. *pro torcularibus.* Uva pendet in vitibus, & oliva in arboribus: his enim duobus pro fructibus solent torcularia preparari. Et quamdiu pendet in frutetis suis, tanquam liberò aere perfruuntur; & nec uva vinum est, nec oliva oleum, ante pressuram. Sic sunt & homines. Antequam accedant ad servitum Dei, fruuntur in hoc saculo tanquam deliciosa libertate, velut uvæ, aut olivæ, pendentes. Sed quoniam dictum est Eccli. 2. 1. *filii, accedens ad servitum Dei, sta in justitia, & timore; prepara animam tuam ad tentationem;* accedens quisque ad servitum Dei, ad torcularia se venisse cognoscit: contribulabitur, conteretur, comprimetur: non ut in hoc saculo pereat; sed ut in Apothecas Dei defluat. S. August. hic.

Equitatus meo assimilavi te. Cant. 1. 8. Religiosi, equitatus Dei. Conjugati sunt velut pedites; qui pedes suorum affectuum terræ figunt negotiis. At Religiosi sunt instar equitum, qui à terra sunt elevati, &c. de Ponte hic Exh. 21. §. 1.

Sicut greges tonsarum &c. Cant. 4. 2. Quàm bene Monachi tonsis ovibus comparantur! quia revera tonsi sunt; quibus nec corda, nec corpora, nec aliquid mundanum, in proprietate relictum est. S. Bernardus l. 63. in parvis. Apud Mendoza in 1. Reg. 1. Annot. 8. Religiosi Nazarai.

Dentes tui. Cant. 4. 2. Monastica custodia professio per dentes significatur. Bernardus: dentes clausi sunt labiis, nè videantur: indecens enim est, cùm videntur, nisi ridendo. Sic & nos materialibus circumcingimur, nè secularium oculis, & accessui, pateamus. Indecens est, si appareant; nisi interdum fortè ad risum: quia nihil turpius, quàm Monachus per urbes, & castella, discurrens; nisi cùm illa cogit, quæ operit multitudinem peccatorum; charitas enim risus est, quia hilaris est: læta quidem; non tamen dissoluta, de Ponte hic. Exh.

5. §. 2. Religiosi assimilantur dentibus, 1. quia dentes in carne radicati sunt; & tamen terminos carnis excedunt. Sic Religiosi, licet in carne sint positi, tamen præter carnem vivere debent. 2. Cor. 10. 3. *in carne ambulantes non secundum carnem militamus.* 2. dentes inter se nihil esse patiuntur. Sic Religiosi nihil inter se pati debent, quod charitatem, vel unionem, dividat. 3. Dentes, licet non ex se, tamen ex adjunctis, patiuntur: nam, licet substantia eorum ossea, & intensibilis, de se sit impassibilis; tamen dolorem trahit ob societatem carnis, vel nervi vicini. Sic Religiosi, ob amorem consanguineorum, vel secularium, de eorum malis dolorem sentiunt, quem per se non haberent. Geminiani l. 6. c. 53.

Calathus unus ficus bonas habebat nimis. Jer. 24. 2. Duo hi calathi, ait Lyr. sunt Religiosi, boni, & mali. Columella l. 3. scribit: ficus, quæ non maturerunt, nec dulcescunt, ex arbore excutiendas esse; nè arbor depravetur, aut exarescat. Ita à religione excutiendi sunt, qui genuinum ejus spiritum non sugunt; alioquin Religioni detrimentum afferent. Cornelius hic. 1.

Non bibemus vinum. Jer. 35. 6. Rachabita fuerunt de primis Religiosis, qui hoc dixerunt ad Jeremiam, in invitamentum eos ad potum vini. Hugo Card. hic.

Mulier amicta sole, & luna sub pedibus ejus. Apoc. 12. 1. Hæc est animæ Religiosæ figura: amicta Christo justitiæ sole; Luna, vanitates, sub pedibus ejus, Jonghen p. Ex. 29.

§. II.

Religiosorum encomia, felicitas, honor.

Quò ascendente ierunt cum eo omnes senes. &c. Gen. 50. 7. Cùm Jacob domesticis stipatus, divitiis potens, Ægyptum ingressus fuit; non legimus illi senes obviam prodisse, & honore excepisse. Modò defunctum comitantur omnes, dum sinè opibus egreditur. Sic magis honoratur, qui, Mundò contemptò, exit ad Religionem, & domui Religiosæ sepeliendum se tradit: Alvarez hic Illustr. 338.

Audi filia, & vide &c. Pl. 44. 11. Persona Religiosa dicitur *filia*: quia, sicut filia in summa subjectione tenetur, & de ejus custodia magna cura habetur; & circa ejus instructionem sollicitè studetur: ita fit circa Religiosum. B. Humbertus l. 4. ad omnes Religiosos.

Alii laboraverunt, & vos in labores eorum introistis. Joan. 4. 38. Quot agricolæ, quot operarii, diu, noctuque, laborant, & sudant; ut pensionem, & census, Monasteriis exolvant: nosque Religiosi sinè ullò manuum labore, in labores eorum introimus. Liberioriorem se nobis Dominus, quàm Adæ, exhibet. *In sudore vultus tui vesteris pane tuo.* Gen. 3. 19. Nos verò panem, cibòque sumimus sudore alienò: ut scilicet, abjectà omnī curâ temporalium, solis celestibus adhaeremus. Alvarez Illustr. 292.

Religio

Religioſus vera moneta eſt, quæ à Deo formata, vel expreſſa eſt. S. Ignatius M. ep. 3. ad Magnesianos. Admirandum ſpectaculum in cœlis eſt Monachus ſuper terram angelicam vitam agens. Lignum aridum, ex mandato Eliſæi, ferrum ſecuris de profundo aquæ extrahit; corpus autem Monachi, quod jejuniò exaruit, animam de profundo ſurſum attollit. S. Ephrem Paræn. 1. ad Monachos.

Si dicis, non ſoli Monachi ad ſalutem perveniunt; verum eſt. Sed qui certius? qui altius? illi, qui Deum ſolum conantur amare? an illi, qui amorem Dei, & amorem ſæculi, volunt copulare? Sed forſitan dicit aliquis; quia & in ordine Monachorum eſt periculum. O rationalis creatura! an eſt hoc rationale conſilium? ut, quia ubiq; eſt periculum, ibi eligas manere, ubi eſt majus periculum. S. Anſelmus ep. 3. ad Henricum amicum ſuum.

Qui in ſancta congregatione uſque in finem perſeveraverit; etiamſi imperfectus fuerit, propter multorum orationes, & merita perfectorum; ad beatum finem, Deo propitiò, perveniet. Thom. Kemp. f. 2. ad Novit.

Deus Religioſos, quaſi theſaurum pretioſum, ſecuritatis cauſâ, Clauiſtro Ordinis includit, & cuſtedit. Unde de Religione dici poteſt illud Jerem. 51. 3. *ponam deſertum ejus, quaſi delicias; & ſolitudo ejus, quaſi hortum.* Broyard. Religio.

Cor Chriſti ſunt Religioſi, qui ſunt intimi in corpore Chriſti, quod eſt Eccleſia. Hugo Card. in Pl. 21. Chriſtum in ſponſum admittimus, dum profeſſionem facimus. Ex conceptibus divini amoris S. Thereſiæ c. 2.

§. III.

Religioſorum finis, officium, virtutes.

Loquere filiſ Iſrael. Levit. 12. etiam Levitis. Nota: quando in Scriptura nominantur filij Iſrael; ſi ſit ſermo de re temporalis, excluduntur Levitæ; ſi de ſpirituſali, comprehenduntur. Ut patet Deut. 27. 12. Apoc. 7. 7. Levitis enim, & perſonis ſacris, incumbit; non temporalia curare & ſapere, ſed ſpirituſalia. Cornelius hic.

Ego autem tanquam ſurdus non audiebam &c. Pl. 37. 14. Tria hæc in congregatione neceſſariò cuſtodienda ſunt tibi: ut ſcilicet, ſecundum Plalmiſtæ ſententiam, velut ſurdus, ac mutus, & cæcus, incedas. Caſſianus de cœnob. inſtit. l. 4. c. 41.

Ficus protulit groſſos ſuos. Cant. 2. 13. Primi Religionum Fundatores erant, ſicut ficus primi temporis, bona valde, & Deo grata. Jerem. 24. 1. Quibus aptes Ol. 9. 10. *quaſi prima poma ſiculnæ. vidi Patres eorum.* de Ponte in Cant. 2. Exh. 22. §. 4.

Vulneraſti cor meum in uno oculorum tuorum. Cant. 4. 9. id eſt, ab unitate eorum, qui oculi ſunt Religionis: quos ſummopere unitos inter ſe eſſe decet, ob bonum commune. Figura Ex. 25. 18. 20. Cherubim, reſpicientes ſe mutuo, verſis vultibus in propitiatorium. Tales ſunt Prælati: nunquam odii cauſâ à ſe vultum avertant; ſed ſe diligant: non titulo carnali; ſed quia ſe intuentur unum in eodem Chriſto omnium propitiatore. Alia figura Cherubini,

quos fecit Salomon ex lignis olivarum omnino ſimiles. 3. Reg. 6. 23. 25. *in menſura pari &c.* Præſulibus ſit par menſura, & unum opus, unum cor, idem animus. Hoc eſt, quòd alæ eorum in medio templi ſe contingant, & quaſi amplexentur; mutuum ſibi auxilium præſtantes. Ezech. 1. 9. & 3. 13. animalia alata percutiebant ſe invicem; ad laudes Dei mutuo cohortantes. Plal. 132. 1. *quam bonum, & quam jucundum; habitare fratres in unum.* Ultimo verſu: *quoniam illic mandavit Dominus benedictionem &c.* de Ponte hic Exh. 25. §. 2.

Vos eſtis ſal terra. Matth. 5. 13. Non monet, ſitis; ſed *eſtis*: ut, quod ſunt, perpendant; & neceſſitatem incumbendi proprio officio agnoſcant. Univerſa, quæ à terrenis-hominibus appetuntur, (ſive naturalia, ut proles, & delectabilia tactûs, aliorumq; ſenſuum; ſive divitiæ, honores, imperia, & gloria; ſive ſcientiarum, & artium notitiæ) indigent condimento veſtro, ut ſalubiter appetantur; ſalubriterque ijs homines utantur. Cajetan. hic.

Idcirco nos ille elegit, ut ſimus quaſi luminaria; ut veluti fermentum evadamus; ut magiſtri cœterorum efficiamur; ut velut Angeli cum hominibus verſemur in terris; ut tanquam yri cum infantibus, quaſi ſpirituſales cum animalibus: ut ex contubernio noſtro ingentia illi lucra conquirant: ut ſemina ſimus; ut fructum lætiſſimum afferamus. Nihil opus eſſet verbis, ſi in hunc modum vita noſtra ſanctitatis luce fulgeret. Nihil magiſtris opus eſſet, ſi virtutis probos actus proferremus. Nemo profeſſo gentilis eſſet, ſi ipſi, ut oportet, Chriſtiani eſſe curaremus. &c. S. Chryſoſt. hom. 10. in ep. ad Theſſal. c. 3.

Noli virtutem negligere; ſed totis viribus ſanctificationem procura: quoniam ideo egreſſus es à Mundo. S. Ephrem. de virtute c. 9.

Monachus eſt perpetua naturæ violentia; ſenſuumq; vigilantiffima, & indefeſſa, cultodia. Joan. Clim. gr. 1. de ina. vitæ fuga.

Non ſatis eſt, quòd iſtum locum expetivimus; ſi tales ſumus, quales in ſæculo eſſe poteramus. S. Zeno Ep. hom. 27.

Non te fallat, quicumq; ille es, numerus dierum, quos hic, relicto corporaliter ſæculo, conſumpſiſti. Illum tantum diem vixiſſe te computa; in qua voluntates proprias abnegaviſti; quem ſine ullâ regulâ tranſgreſſione duxiſti. Id. hom. 31.

Scimus Monachi officium eſſe, non docere, ſed lugere. S. Bernardus l. 64. in Cant.

S. Bernardus dicebat identidem: Bernarde! Bernarde! ad quid veniſti? Vitæ c. 3. l. 1.

Laborioſa eſt reformationis tuæ Sexta; ſed dulcia Sabbathata quietis ſequenter. Gilbertus l. 11. in Cant.

Monacho nullus labor imponitur, niſi ut non labore: imò ut quietſcat cum DEO ſuo, & totâ die delectetur in eo. S. Thom. Vill. conc. 3. de Aſ. V.

S. Thomas Aqu. admirabatur plurimum, quòd frequenter ex ejus ore auditum: quomodo quis & præcipue Religioſi, poſſent de alio, niſi de Deo, loqui; aut de his, quæ ædificationi animarum ſerviunt. Boll. 7. Martii.